

BOKLÅDAN

DIN LITTERÄRA OMBUDSMAN

1/2013

Nyhetsbrevet Boklådan ger aktuella lästips sex gånger om året och är ett samarbete mellan ABF och Arbetet. Skriv ut och sprid eller sätt upp på anslagstavlan! Den som själv vill prenumerera kan anmäla sig till bokladan@abf.se! Kan även hämtas som PDF eller läsas på Boklådans [hemsida](#).

Det destruktiva hatet – och det konstruktiva

”Hatet betvingar. Är omöjligt att ignorera.” Så skriver Maria Sveland i *Hatet – En bok om antifeminism* (Leopard). Hon kopplar ihop de egna erfarenheterna av mordhot med en större kvinnofientlig och främlingsfientlig våg – en backlash för rättvisan och solidariteten vars yttersta utpost är massmord.

I *Förortshat* (Ordfront) beskriver Johanna Langhorst en annan backlash. Hur kommer det sig att förorten – som en gång var en manifestation av den svenska jämlikhetsutopin – har blivit så hatad? Förklaringen finns till stor del i den gömda svenska rasismen, visar Langhorst med berättelser, samtal och statistik.

Hat är inte bara dåligt. Det kan också fungera som ögon- och samtalsöppnare. Crister Enanders och Kristian Lundbergs brevväxling *Hat & bläck* (h:ström) är ett utmärkt exempel.

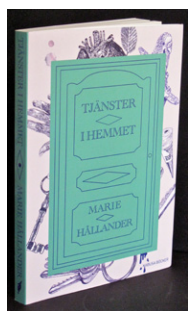
[Mer om de bästa böckerna om hat](#)

[Kortrecension av Hatet](#)

[Kortrecension av Förortshat](#)

[Kortrecension av Hat & bläck](#)

Empati eller effektivitet – äldreomsorgen från insidan

I *Tjänster i hemmet* (Kabusa) slår Marie Hållander upp dörren till en annars förträngd värld av ensamhet, avföring, smärta, demens och död. Med sin lyriska prosa tecknar Hållander en bild av en hemtjänst där gamla har blivit tidsenheter och underbetalda arbetare tvingas försaka empatin i jakten på effektivitet.

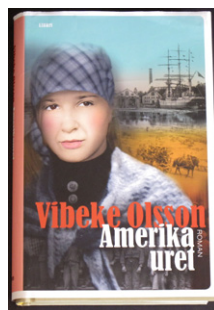
”Våra kroppar är schemalagda, tidsberäknade”.

Hållander var inte först ut med att berätta om sina erfarenheter som anställd i äldreomsorgen. Liknande uppgörelser hittar man i Jane Morés *Kaneltimmen* (Migra) och i Sara Beischers debutroman *Jag ska egentligen inte jobba här* (Ordfront). Modern arbetarlitteratur som väcker vrede, ångest och empati.

[Recension av Tjänster i hemmet](#)

[Recension av Sara Beischers bok](#)

Vibeke Olsson berör vårt kollektiva medvetande

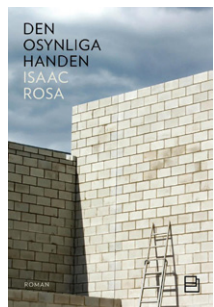

Amerikauret (Libris) är den fjärde boken i Vibeke Olssons berättelse från slutet av 1800-talet om Bricken – sågverksarbeterskan på Svartvik. Bricken har blivit 30, ska föda sitt sjunde barn och är märkt av hårt arbete. Vibeke Olsson lotsar oss genom

en annan tid och ger suveräna beskrivningar av boende, arbete och klasskamp. Längs Brickens väg väcks frågor: Var kommer vi ifrån? Vart är vi på väg?

[Recension i LitteraturMagazinet](#)

Arbetet som teater

Den spanske författaren Isaac Rosa berättar i *Den osynliga handen* (Astor) om en avlägsen framtid där arbete har blivit underhållning och yrkesmän uppträder inför publik, varefter produkterna kastas bort och allt börjar om igen. Men mitt i

enformigheten och meningslösheten växer små uppror fram i arbetarnas tankar och handgrepp.

[Kortrecension av Den osynliga handen](#)

Landet som sprängdes

Föreningen Arbetarskrivare samlar såväl etablerade författare som amatörer och skapar en miljö där nya författarskap kan växa fram. I den senaste antologin, *Landet som sprängdes*, tecknas en bild av tillståndet i dagens Sverige i olika typer av texter, men med det gemensamt att de utgår från det hårdnande arbetslivet och skildrar de växande klassklyftorna underifrån.

Referat från ett seminarium om antologin

Referat från ett seminarium om antologin

Om ett folkhem i brytningstid

Sven Olov Karlsson har beskrivits som en ”bländande formuleringskonstnär” och som en korsning mellan Lars Norén och Moa Martinson. Hans senaste bok *Porslinsfasaderna* (Natur & Kultur) är en magisk-realistisk berättelse om sanndrömmaren Saga Silver, men också en folk-

hemsroman om den västmanländska orten Eriksfors som slits mellan gammalt och nytt under 1970-talet.

Recension i SvD Kultur

Skarp vidräkning med den svenska skolan

Per Kornhall är hård i sin dom över den svenska skolan i *Barnexperimentet* (Leopard) – en välunderbyggd debattbok där de dåligt underbyggda skolreformer som genomförts de senaste decennierna ställs i skamvrån. Kommunaliseringen, individualiseringen och marknadsiseringen har satt enhets-

skolan och idén om en likvärdig utbildning på undantag och Sverige rasar i internationella jämförelser.

Recension i Tidningen Kulturen

Priser med tradition

Arbetarrörelsen delar ut fem litterära priser till författare som skriver om arbetslivets villkor och samhällets orättvisor. Priserna kopplar ihop moderna författarskap med den klassiska arbetarlitteraturen. Under 2012 och 2013 har följande priser delats ut:

ABF:s litteraturpris: Susanna Alakoski

Stig Sjödin-priset: Eija Hetekivi Olsson

Fackföreningsrörelsens Ivar Lo-pris: Kjell Eriksson

Ivar Lo-Johanssons personliga pris: Johannes Anyuru

Moapriset: Inger Alfvén

FÖRFATTAREN

Cecilia Persson

Hon har pendlat mellan tankens och kroppens arbete. Och genom det uppmärksammade Skurhinksprojektet – som resulterat i en utställning och i den nyutkomna boken *Att bära sin egen kropp* (Heidrun) – har Cecilia Persson kopplat ihop spåren i sitt liv. Allt började när hon på nytt läste Maja Ekelövs klassiska *Rapport från en skurhink* från 1970.

Vad fastnade du för hos Maja Ekelöf?

Hon är oerhört intressant som författare och folkhemsgestalt. Hon representerar den progressiva, stolta arbetarklassen. Det är så mycket resignation idag. Jag tänker att om hon orkade engagera sig så borde vi orka.

Vad var idén med Skurhinksprojektet?

Jag ville visa att klassbegreppet är viktigt för att synliggöra orättvisor. Samtidigt var jag nyfiken på hur en rapportbok kunde se ut idag. Och jag är glad över resultatet. De idéer jag velat få ut har fått stor spridning, mycket tack vare allt stöd längs vägen. Samtidigt är jag mer förbannad nu eftersom orättvisorna är värre än jag insåg.

I boken går du i dialog med Maja Ekelöf, men också med poeten Gunnar Ekelöf.

Ja, han har funnits med mig sedan barnsben. Maja Ekelöf ställer också en fråga till Gunnar i sin bok. Och jag såg en möjlighet att koppla ihop dem. De hade det gemensamt att de bearbetade livet genom litteratur.

Kan böcker förändra samhället?

Jag tror på litteraturens kraft, att den kan sätta saker i rörelse. Och författaren kan vara en viktig röst i kampen mot orättvisor.

Om Att bära sin egen kropp i Arbetet

Redaktör för *Boklådan* är Kent Werne, Hanna Holmer. Josefin Hägglund, Åke Johansson, Malin Klingzell-Brulin, Eivor Schultz, Marianne Steinsaphir Peter Gustavsson och John Swedenmark har bidragit med boktips och underlag till notiserna.

BOKLÅDAN

DIN LITTERÄRA OMBUDSMAN

1/2013

Nyhetsbrevet Boklådan ger aktuella lästips sex gånger om året och är ett samarbete mellan ABF och Arbetet. Skriv ut och sprid eller sätt upp på anslagstavlan! Den som själv vill prenumerera kan anmäla sig till bokladan@abf.se! Kan även hämtas som [PDF](#) eller läsas på Boklådans [hemsida](#).

Tio guldkorn från hösten 2012

Boklådan existerade inte förra året. Vi reparerar skadan genom att lista tio böcker som man bör ta med sig från ett mycket innehållsrikt 2012:

1. Skitliv – ungas villkor på en förändrad arbetsmarknad. Victor Bernhardt (red)
2. Den dag jag blir fri – en bok om Katarina Taikon. Lawen Mohtadi
3. Det skulle bli så bra – euron och hoten mot demokratin. Björn Elmbrant
4. Främling vad döljer du för mig – en bok om rasism. Marcus Priftis
5. Oktober i Fattigsverige. Susanna Alakoski
6. Det enda könet. Katrine Kielos
7. En storm kom från paradiset. Johannes Anyuru
8. Det som inte växer är döende. Jesper Weithz
9. Stål. Silvia Avallone
10. Simma i mörker. Kjell Eriksson